

Leto: maj 2009
År: maj 2009

Jubilejno leto: 1974 - 2009 * 35-letnica

Št. 60
Nr. 60

ISSN 1653-6851

DRUŠVENO GLASILO

M E D L E M S B L A D E T

KULTURNO DRUŠTVO
KULTUR FÖRENINGEN

SLOVENIJA

Olofström

ZA ČLANE IN PRIJATELJE SLOV. DRUŠTVA NA PODROČJU POKRAJIN:
FÖR MEDLEMMAR OCH VÄNNER TILL SLOVENSKA FÖRENINGEN:

Kalmar, Skåne-Kristianstad, Kronoberg, Jönköping, Östergötland,
Blekinge

Marina v Izoli

Izdaja in
UO Kulturnega društva SLOVENIJA
Olofström, Švedska

odgovarja:

Utges
Kulturföreningen SLOVENIJA
Olofström, Sverige

av:

Društveno glasilo št. 60

Izhaja s finačno podporo: Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Pokrovitelj društva: občina Medvode

Bratsko društvo v Sloveniji: KUD Oton Župančič iz Sore

Leto 14

OLOFSTRÖM

Dogovor o sodelovanju

Spoštovani člani,
dragi prijatelji

once in prelepo aprilsko vreme je bilo najlepše darilo, ki smo si ga že leli, kar vabi nas na sprehode. Z veseljem se obračamo proti soncu in si ogledujemo spomladanske rožice ter zelene travnike. Letos sem posadil krompir in čebulo že pred Veliko nočjo. V toplo gredo sem posejal tudi solato, peteršilj, zeleno in kumare. Prav vse je že pokukalo ven iz zemlje in verjamem da bomo že v maju jedli našo solato. Čudovito je!

Upam da bo lepo vreme prispevalo tudi, da se boste v velikem številu udeležili balinarskega turnirja in družabnega srečanja, ki bo pred društvenimi prostori v Olofströmu. Letos načrtujemo pester program društvenega dela, likovna sekcija je tudi zelo aktivna. Tisti, ki ste bili na Dnevu žena ste videli, da smo društvene prostore osvežili z novimi mizami in stoli. Ostale pa vabimo, da pridete na ogled in na kavico....

Srečno in dobrodošli med nas! Ciril M. Stopar/ gl. urednik

Bratsko društvo Oton Župančič iz Sore

Naše bratsko društvo iz Sore praznuje letos 60 obletnico ustanovitve.

Proslava, praznovanje, ples in rajanje bo v Sori pri Medvodah v soboto 27. junija 09. Če se takrat nahajate v Sloveniji, vas vabijo na slavnostno prireditev. Prisrčno vabljeni.

MI PA POŠILJAMO ISKRENE JUBILEJNE ČESTITKE !!!

KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA

Naslov: Vallmov. 10, 293 34 Olofström, Sweden

Telefaks: 0457 - 771 85 / Postgiro: 732365 - 2

Preds.: Ciril M. Stopar/ Tfn/faks. 0457 - 771 85

Tajništvo: Sabina Kranjc / Tfn/faks: 0454 – 468 82

Blagajnik: Ida Rampre/Tfn/fax: 0454- 48065

E-mail: slovenija.olofstrom@telia.com

E-mail:c.m.stopar@telia.com

Maj
2009

Naslovna stran:

MARINA V IZOLI

Foto: Ciril M. Stopar

Uvodna beseda

Vas Sora. Slika visi v društvenih prostorih v Olofströmu

V tej številki:

Uvodna beseda

Vabilo : Balinarsko srečanje

Plan dela, obvestila
Vabilo- Vadstena

potovalni kotiček
Recepti, vici

Gradovi v Sloveniji
Kulturne strani

Švedske strani

Stara zgodovina
Slovenije

Foto arhiv
društvenega dela

Dobrodošli na
balinarsko
srečanje
v Olofström
UO KD SLOVENIJA

Vabilo na BALINARSKO SREČANJE v Olofströmu

V soboto 16. maja bo v Olofströmu v društvenih prostorih na Tegnérvägen 2A, družabna prireditev in balinarsko srečanje od 14 - 20.00 ure. Prisrčno vabimo tudi naša muzikanta.

V parku pred društvenimi prostori bomo organizirali **BALINARSKO SREČANJE- turnir** za člane in goste. Začetek bo ob **14.00 uri**.

Pridite, pričakujemo vas! Prijave na telefon: 0457—77185

Po balinanju, tam nekje okoli 17.30 ure bomo imeli v društvenih prostorih družabno prireditev, kjer bomo večerjali in primerno zalili turnir z dobro kapljico.

Med nas bomo poklicali tudi mojstra frajtonarice Viktorja

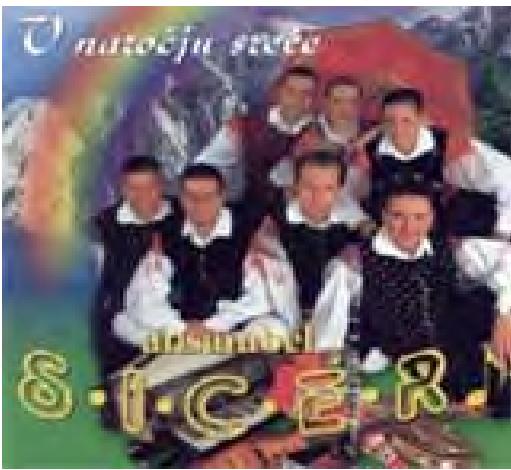
in primorskega muzikanta Libera,
da bi nam bilo lepše in bolj zabavno.

UO KD SLOVENIJA

Dobrodošli !

Ansambel SICER (Slovenska polka in valček 09) bo igral na 35-obletnici, Slovenskemu srečanju v Olofströmu 10. oktobra 09

P L A N D E L A JUBILEJNO LETO 2009

- 16. maj:** balinarski turnir v Olofströmu.
- 30. maj,** romanje v Vadsteno.
- 12.- 16. junija:** nastopi pevskega zboru Rdeča zvezda iz Trsta v Växjö.
- 13 -21. junija,** udeležba članice likovne sekcije Silvane Stopar na Slikarski koloniji koloniji v Mostu na Soči v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Slovenske izseljenske matice.
- 27. junija:** 60 obletnica bratskega društva KUD Oton Župančič v Sori.
- 29. avgusta:** Barnakälla, srečanje vseh generacij in tradicion. slov. piknik.
- 10. oktober,** 35. obletnica KD Slovenija. Slovenski kulturni dnevi v Olofströmu in Slovensko srečanje. Pohod po mestnih ulicah v narodnih nošah in nastop na mestnem trgu ter v dvorani Folkets hus. Iz Slovenije pride več nastopajočih skupin iz KUD Oton Župančič iz Sore in predstavniki občine Medvode.
- 12. decembra ali 19. decembra,** praznovanje Sv. Miklavža.
- Likovna sekcija:**
Od januarja – junija 09, krožek likovne sekcije 2- 3 nedelje v mesecu. Od 16- 19.30 ure
- Slovenska šola:** po dogovoru s starši od 14.30-16.30 ure.
- Društveni prostori bodo odprtji, ko ima likovna sekcija krožek, to je v nedeljah od 15.00 ure naprej, (trikrat mesečno).**

*Romanje
v Vadsteno*

Slovenska katoliška misija na Švedskem in slov. dušni pastir, gospod Zvone Podvinski vas vabi **na 35. Slovensko romanje za Binkošti v Vadsteno, na binkoštno soboto 30. maja.**

Začetek sv. maše ob 12.00 uri pri sestrah sv. Brigite. Somaševanje bo vodil mariborski nadškof in metropolit Msgr. Dr. Franc Kramberger. Po maši in kosišu bo v bližini Vandrarhema, poleg Simmhallen, v dvorani Petrus Magni skolan kulturni program in veselica na kateri igra Ansambel Viharnik

DOBRODOŠLI!

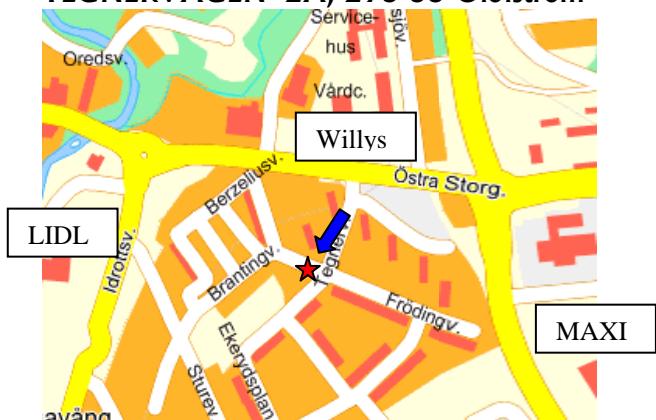
OBVESTILO ČLANOM

Če bo interes in če nas bo najmanj osem ali devet se v Vadsteno odpeljemo z kombijem- minibusom, drugače se v Vadsteno odpeljemo z avtomobili. Če ste zainteresirani se prijavite Cirilu ali pa Janezu Zbašniku do 23. maja.

Ciril: **0457—77185**, Janez: **0454– 42002**

KJE SO NAŠI DRUŠVENI PROSTORI

TEGNÈRVÄGEN 2A, 293 33 Olofström

TV SLOVENIJA na satelitu

FREKVENCE SLOVENSKIH TV PROGRAMOV NA SATELITIH

Tv Slovenija: satelit Hot Bird 13 E, (vzhod) Frekv. 12 303, Vert, 27500, 3/4. Tukaj oddajajo: **TVS1, TVS2, TVS3.** Radio Slovenija, prvi, drugi in tretji program. Radio Ognjišče, Radio Capodistria, Radio Slovenia International.

SATELITSKE KARTICE

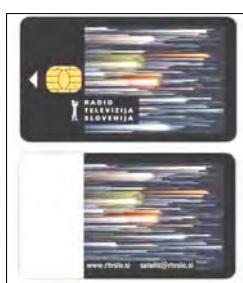
Kot sre opazili TV Slovenija kodira večkrat prvi in drugi satelitski program, torej kodirani so tisti programi, katere ni naredila TV Slovenija (kupljene programe itd.)

Kdo je lahko imetnik satelitske kartice RTV SLOVENIJA?

Pravico do pridobitve kartice ima vsaka polnoletna fizična oseba s stalnim oziroma začasnim bivališčem v Republiki Sloveniji, pripadniki slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, slovenski izseljenici in zdomci.

PRIDOBITEV KARTICE RTV SLOVENIJA

Ko nas boste obvestili, da želite SAT-kartico RTV Slovenija, vam bomo v podpis poslali dva izvoda pogodbe. Če se boste s pogoji strinjali, nam boste vrnila oba podpisana izvoda. Po prejemu plačila zneska za izdelavo kartice 15,86€ vam bomo sat. kartico skupaj z enim potrjenim izvodom pogodbe poslali na vaš naslov po pošti. Priporočamo vam, da fotokopijo plačilnega naloga priložite podpisani pogodbi, ki nam jo boste poslali.

**Telefonirajte na naslednji in telefon in povejte, da ste član slovenskega društva ter naročite SAT-kartico:
00386 1 475 46 46,**

KOMERCIALNE informacije v zvezi z izdajo kartice in s plačilom stroškov v Službi za obračun RTV prispevka, Čufarjeva 2, p.p. 590, 1001 Ljubljana.

SATELITSKI MODUL

Če nimate multi digitalni satelitski sprejemnik, ki ima vgrajen **VIACCESS MODUL**, potem potrebujete **SAT MODUL**

Viaccess CI-Module za Viaccess

Encryption, ta modul stane od 500-800 kr in ga naročite pri lokalnemu prodajalcu TV.

POSEBNO OBVESTILO TISTIM KI IMAJO STAREJŠE DIGITALNE SATELITSKE SPREJEMNIKE

Če ste izgubili nekatere nemške satelitske postaje iz ASTRE 19.2E, kot so MDR in podobno, potem boste morali kupiti novi satelitski sprejemnik, ki sprejema vse frekvence, tudi najnovejše.

Tak SAT sprejemnik stane od 1100-2300 kr, odvisno če ima vgrajen CI-modul VIACCESS, v katerega vstavite slovensko sat kartico.

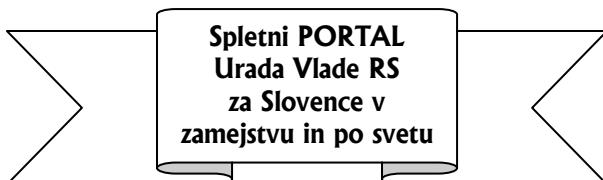
ČLANARINA V LETU 2009

Do sedaj je okoli 180 članov plačalo članarino. Prosimo vse preostale, da nas podržujete s plačilom članarine. Hvala. 220 kr je članarina za družine in za tiste, ki plačajo tudi za svoje vnake. Pripišite ime in priimek vnuka, letnico rojstva na vplačilnico.

140 kr pa plačajo posamezniki, ki nimajo vnukov ali pa so brez družine.

PlusGiro: 73 23 65 – 2

S plačilom članarine imate pravico do brezplačnega sprejemanja Slovenskega glasila Slov. zveze in našega Društvenega glasila ter pravico do izplačila iz Pogrebnega fonda.

**Spletni PORTAL
Urada Vlade RS
za Slovence v
zamejstvu in po svetu**

<http://www.slovenci.si/>

Važni naslovi

Veleposlaništvo RS
V Stockholmumu

Telefon: 08 – 545 65 885, 08 - 54565 886,

Telefaks: 08 – 662 92 74

Naslov: SLOVENIENS AMBASSAD,
Styrmansgatan 4, 114 54 STOCKHOLM

Naslov: Parkgatan 14, 411 38 Göteborg.
g. Zvone Podvinski, tel: 031- 711 54 21
mobilni tel: 0708 – 278 757

E-mail: zvone@kristuskonungen.se

www.slovenien.nu/slovenska_riksforbundet/ht
E-mail: slovenska.riksforbundet@telia.com

www.oktet-suha.at
E-mail: office@oktet-suha.at

<http://www.glasslovenije.com.au/>

Miran Rampre, mobil: 0733-84 0823
E-mail: holje.bungalow@oktv.se

Združenje Slov. izseljenska matica

Naslov: Cankarjeva 1/II, p.p.1548, 1000
Ljubljana, Slovenija, tel: 00386 1 2410280.

Srečanje v moji deželi bo letos v soboto,
4. julija v amfiteatru gradu Kromberk pri
Novi Gorici. Lepo vabljeni!

Mladinska poletna šola slovenskega jezika

Vabimo mladostnike, stare od 13 do 17 let, da
poleti obiščejo Ljubljano in se udeležijo tečaja
slovenskega jezika, hkrati pa preživijo
nepozabne počitnice!

Na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani letos
že četrto leto organiziramo Mladinsko poletno
šolo slovenskega jezika. Tečaj se začne v
ponedeljek, 29. 6. 2009, in konča v petek, 10. 7.
2009 (možen odhod v soboto, 11. 7.). Prihod
udeležencev Mladinske poletne šole je
predviden že v nedeljo, 28. 6. 2009, ko se bomo
ob 19.00 s starši oz. spremljevalci tečajnikov
srečali na informativnem sestanku.

Na tečaj se lahko prijavite s prijavnico po pošti
(na naslov Centra za slovenščino) ali po
elektronski pošti (center-slo@ff.uni-lj.si), in
sicer najpozneje do 15. junija 2009. Tečaj je
treba v celoti plačati najkasneje do 15. 6. 2009.

Ko bomo prejeli prijavnico, vam bomo po
navadni ali elektronsko pošti poslali račun.

Prosimo vas, da kopijo potrdila o plačilu računa
pošljete najpozneje do 15. 6. 2009. Po prejetju
potrdila o plačilu vam bomo poslali sprejemno
pismo in informativno gradivo o prihodu v
mladinsko poletno šolo.

Pouk: Tečaj slovenskega jezika bo potekal v
dopoldanskem času, od 9.00 do 12.30. Obsegal
bo 4 šolske ure (po 45 minut) na dan oz. 20 ur na
teden. Prvi dan tečaja bomo udeležence glede na
njihovo predznanje slovenščine s kratkim
preizkusom razporedili v ustrezne skupine, v
katerih bo od 8 do 12 učencev. Ob koncu
Mladinske šole bodo udeleženci dobili potrdilo,
da so se udeležili tečaja slovenskega jezika na
Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Več informacij: <http://www.centerslo.net/>

13. TABOR SLOV. OTROK PO SVETU

Tabor je namenjen druženju mladih slovenskih
rojakov, ki so stari od 10 - 15 let. Tabor bo od
1 do 8 avgusta v Ptuju. Cena je 150 EUR. Vse
informacije na: www.slokongres.com

TRIGLAVSKI POTOVALNI KOTIČEK

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
THE AIRLINE OF SLOVENIA

[www.adria - airways.com](http://www.adria-airways.com)

Nakup letalskih vozovnic:

Antello G AB - pooblaščena agencija in informacije, Tings Gatan 2 256 56 Helsingborg,
tel.: 042 28 47 78
faks: 042 14 47 78
mobil: 0708 28 47 78
Delov. čas: ponedeljek-sobote:10-16 ure
a.cvitan@adria-airways.se
adr.copenhagen@adria.si
<http://chatti.dk/antello/>

POZOR:

Dogovorili smo se s predstavnikom Adria Airways, g. Antetom Cvitanom, da će boste pri njemu kupili letalsko vozovnico za Ljubljano vam bo ponudil dobro ceno!

Želimo vam srečno pot!

Na letališču Copenhagen:

Terminal 2, Floor 2, Office 230,
2770 Kastrup, Denmark
tel.: & faks: 0045 32 51 59 59
mobil: 0046 708 28 47 78
Delovni čas: 2 uri pred odhodom letala
E-mail: adr.copenhagen@adria.si

Vozni red: Copenhagen – Ljubljana:
Torek, četrtek in soboto ob 7.30 uri,
v nedeljo ob 21.10 uri.

Ljubljana- Copenhagen:
Torek, četrtek in sobota ob 7.30 uri,
v nedeljo ob 18.45 uri.

Ostali prodajalci vozovnic:

Rocent Tours, Malmö:

Tel: 040-211761, 040-211763

Innex Tours, Malmö:

(Dino Dugalić) tel:040-32 68 25; tfn: 040 96 22 61

Mobil: 0704- 927489

Prodaja letalskih vozovnic na Arlandi

Tel: 08 – 797 95 95, mobil: 0709- 959 595

E-mail: adr.stockholm@adria.si

Ponudba ADRIA AIRWAYS:

Adria »Outlet« je na spletni strani Adrie.
(izbrani datumi za vsak mesec posebej)

Adria »OUTLET« iščeš pod rubriko: Posebne ponudbe, **Outlet** (je na desno pod: AKTUALNO!)

telefon: 040 – 235155, 040-6119674

- v petek za Ljubljano
<http://www.frankbuss.net>

Ostali: Toppturist buss
(za Maribor) 042 -18 29 84

**Thermal Resor,(Davor): 0704077707
040 – 30 43 43 ali 040 – 29 44 14**

Nova spletna stran za turiste:

www.slotraveler.com

Dopust v Izoli v Sloveniji

Turistična agencija Bele skale
Cankarjev drevored 2, 6310 Izola
Tel: 00386 5 64 03 555, 00386 564 18100

NEKAJ ZA SMEH:

Kdo pravi, da ni rib v slovenskem morju?

Iz IT: avtor Marko Kočevar

slovenski recepti iz stare kuharske knjige

☆ **Slavenska imena mesecu po pratički**
**”Maj je Veliki Traven, Junij je Rožnik,
 Julij je Mali Srpan”**

Špinačna juha

SESTAVINE: za 4 osebe potrebujemo:

1 žlica oljčnega olja, 1 šarlotka, 1 strok česna, 2 krompirja, špinačni listi ali zamrznjena špinača, jušna osnova- za juho, kisla smetana.

Priprava: Na oljčnem olju posteklenimo narezano šalotko in česen, naribamo krompir in špinačo malo popražimo ter zalijemo z jušno osnovno. Kuhamo 20 minut, solimo in vse skupaj s paličnim mešalnikom nasekljamo, da dobimo gladko zmes. Ko je juha na krožniku, dodamo kislo smetano. Špinačna juha vedno deluje osvežilno in privlačno, pa še zelo zdrava je ter enostavna za pripravo. Če želimo pripraviti bolj obilno juho, se ji lahko doda poširano jajce s panceto.

Testenine s tunino

SESTAVINE: 30 dag testenin (svedre, peresnike ali polžke), 15 kom izkoščičenih oliv, 1 konzervo tune ali skuše, šopek sveže bazilike ali peteršilja, strok česna, paradižnik, sol, poper.

Priprava: Testenine skuhamo v slani vodi in jih odcedimo. Olive narežemo na kolobarčke, baziliko, česen in pelate nasekljamo in stresemo v posodo z testeninami. Dodamo eno ali dve konzervi tune (skuše), posolimo in popopramo po okusu. Premešamo in postrežemo čim bolj hladno. Poleti so zelo popularne predvsem hladne testeninske solate in pri tem receptu se vse surovine lepo ujemajo: tuna, olive, paradižnik, bazilika.

SIROV BUREK

SESTAVINE: 1 zavitek tankega vlečenega testa, 500 dag mastne skute ali sira, 15 dag masti ali olja, 1 dl radenske ali mineralne vode, malo soli.

Priprava: Pekač namastimo, vanj vložimo plast testa, ga premažemo z maščobo, damo naslednjo plast testa in zopet premažemo. Na tretjo premazano plast damo sir zmešan s soljo in premažemo po testu. Nato damo naslednjo plast testa, malo pomastimo in poškropimo z Radensko. Nato zopet sir in testo in Radenska, vse dokler imamo sestavine. Na vrhu morata biti vsaj dve plasti premazanega testa. Burek pustimo malo počivati, da se testo prepoji, nato ga spečemo v pečici. Še vročega poškropimo s slano mlačno vodo in pokrijemo za 10 minut s krpo. Nato še vročega narežemo

LOSOS (LAX) NA ŽARU

SESTAVINE: 4 fileji svežega lososa, žlica limoninoga soka, sol, 3 žličke masla.

Priprava: Fileje lososa pokapljamamo z limoninim sokom in osolimo. Rešetke žara namažemo z maslom in fileje počasi pečemo na zmernem ognju, da lepo zarumenijo.

MARINIRANO MESO NA ŽARU

SESTAVINE: 60 dag svinjskega mesa, narezanega na kose, 1 dl suhega belega vina, sok limone, 2 žlici olja, 1 žlička rdeče paprike, 1 žlička zdrobljenega rožmarina, 1 večja čebula, 1 velika rdeča paprika narezana na debele pasove, sol po okusu.

Priprava: Kose mesa naložimo v večjo posodo. Polovico čebule drobno narežemo in jo stresemo k mesu. V mešalniku zmešamo vino, olje, limonin sok, sol, rdečo papriko in rožmarin. Meso mariniramo in ga čez noč pustimo v hladilniku. Na paličico nataknemo papriko, nato čebulo, nato meso itd., dokler je na njej kaj prostora. Pečemo na mreži na zmerno vročem žaru. Med pečenjem prelivamo z marinado.

Dober tek želimo!

Kdor ne pije,
ni Slovenc!
Kdor ne poje,
ni Slovenc!
Kdor se ne smeje,
ni Slovenc...

Alpski kotiček smešnic in vicev

Najboljši vici so
prav prostaški,
toda najokusnejši
pršuti so pa kraški,
Ne pozabi na pravilo
zlatu in prepusti
drugemu lopato!
Ha, ha, ha

PETELIN

"Zakaj petelin poje tako zgodaj zjutraj?"
"Ker potem, ko se kokoši zbudijo, ne upa odpreti kljuna!"

KOMBAJN

Tone žene nikoli ni peljal na zabave ampak je vedno hodil sam naokoli. Ko mu je nekega dne žena to očitala ji je rekla: "Saj izgledaš kot kombajn! Sram bi me bilo pred kolegi!" Ko se je zvečer vrnil domov se je hotel predati posteljnim užitkom, toda žena mu je rekla: "Zaradi ene slamice pa že ne bom prižigala kombajna!"

HITRO KOT STRELA

"Moja žena vozi kot strela!"
"Tako hitro?"
"Ne, ampak vedno kam trešči."

KAJ JE STORIL NAROBE

Policist ustavi voznika zaradi prehitre vožnje in ga vpraša: "Ali veste, kaj ste storili naro-be?" "Vem! Prepozno sem vas zagledal."

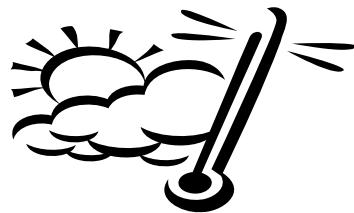
STRAŠILO

Zakaj pa nimaš strašila na vrtu?

- Ni potrebno, ker je tašča stalno na vrtu.

LASJE

"Mamica, zakaj očka nima las?"
"Ker je zelo pameten."
"Zakaj jih imaš pa ti toliko?"

POTI SE

Zelo star par, pardon, par v srednjih letih, je šel na zdravniški pregled. Doktor je najprej pregledal moža: "Izgledate kar v redu, a imate kakšen problem?" "Sicer nič resnega, ampak ko z ženo prvič seksava je vse OK. Ko pa drugič pričneva z novo rundo se začnem pa grozno potiti. To je malce moteče!"

Doktor pregleda še ženo in ji pravi: "Tudi z vami je vse v redu, samo vaš mož pravi da ko seksata prvo rundo je vse OK, samo pri drugi se začne on potiti. A morda veste zakaj?"

Žena: "Seveda vem doktor. Prva runda je januarja, druga pa sredi avgusta.

BLAŽENI MIR

"Kupite šopek cvetja za vašo ženo!" "Nisem poročen."
"Potem pa za vaše dekle."
"Nimam dekleta."
"Potem pa sebi ker imate tak blaženi mir pred ženskami!"

V NEBESIH

V nebesih se srečajo trije frišni angelčki. Pogovarjajo se, kako je kateri umrl.

Prvi: "Jaz sem iz Italije. Kupil sem si Ferarija in se zapeljal z njim v prepad! Zlomu avto, zlomu sebe, zdaj sem pa tu.

Drugi: "Sem iz Nemčije, iz Bavarske. Kupil sem si BMW-ja, športne feltne, športni armotizerji, 300 km/h, karambol, in zdaj sem tu.

Tretji: "Jaz sem pa iz Slovenije. Kupil sem boljšega Audija, kot ga ima sosed, in umrl od lakote!"

ORIGINAL ZAPAKIRAN

Janez gre dva dni pred poroko s prijatelji v javno hišo. Vsi tam veselo rajajo, Janez pa si ga pri izvajjanju raznih manevrov "zlomi". Ves zaskrbljen kaj bo zdaj odide drugi dan k zdravniku na pregled, ta pa mu reče: "Ali v gips ali pa odrezat."

Janez se seveda hitro odloči za prvo varianto.

Ko pride prva poročna noč, novopečena žena, čistokrvna devica, pravi: "Vidiš te ustnice, teh pred teboj ni še nihče poljubil, vidiš te prsi, teh pred teboj nihče še videl ni, .." itd.

Janez jo nekaj časa posluša, potem pa jo prekine in reče:

"Ti meni to govorиш! Poglej si mojega, še original zapakiran."

Grad Bogenšerk

ZGODOVINA GRADU

Grad Bogenšperk se nahaja v občini Šmartno pri Litiji. Ta grad je še eden tistih starih gorskih gradov, sezidanih na visokem hribu sredi gozdov. Ima razgled daleč na visoke snežnike proti Koroški in Štajerski. Grad Bogenšperk je naslednik gradu Lichtenberg – srednjeveške utrdbе, ki se je nahajala v neposredni bližini današnjega Bogenšperka in jo je pozidala mogočna rodbina Lichtenberžanov v sredini 12. stoletja. Ta rodbina je po moški liniji izumrla v drugi polovici 15. stoletja; njihova zadnja potomka - Veronika se je poročila z Boltežarjem Wagnom, prav v povezavi z rodbino Wagen pa je treba iskati nastanek gradu Bogenšperk (nemško Wagensperg). Renesančni grad je lepo obnovljen in predstavlja enega najpomembnejših kulturnih spomenikov Slovenije. Grad je dvonadstropna stavba s širimi raznorodnimi trakti, ki povezujejo stolpe in obdajajo notranje dvorišče. Najstarejši del gradu je severovzhodni stolp, ki je prvotno stal samostojno in služil tudi kot bivalni prostor. Preko lesenega mostu je bil kasneje povezan z jugovzhodnim stolpom, ki je služil kot obrambni stolp in je bil mnogo višji od ostalega gradu (leta 1759 je strela na njem zanetila požar, ki je objekt močno poškodoval, tako da nikdar ni bil obnovljen v prvotni višini). Grad je pozidan na skali, ena od zanimivosti pa je tudi globok vodnjak, izklesan v živo skalo. Grad je po vsej verjetnosti v sedanji obliki začela graditi

plemiška rodbina Wagen po znamenitem potresu leta 1511. V tem potresu je bil močno poškodovan bližnji grad Lihtenberk, last Boltežarja Wagnera. Po smrti Jurija, zadnjega člena družine Wagen leta 1630 je grad zamenjal več lastnikov in ga je končno leta 1672 kupil Janez Vajkard Valvasor. Temeljito ga je obnovil in opremil. V njem je imel grafično delavnico, knjižnico in zbirkо kuriozitet. Zaradi ogromnih stroškov pri izdaji knjige "Slava vojvodine Kranjske", natisnjene v nemškem jeziku, se je močno zadolžil, prisiljen je bil prodati dragoceno knjižnico in grad s posestvi 1692 ter se z družino preseliti v Krško, zato se je na gradu zopet zamenjalo več lastnikov. Zadnji plemiški lastniki gradu je bila rodbina Windischgrätz. Grad so zapustili leta 1943, notranja oprema pa je bila v medvojnem obdobju uničena ali raznešena. Po drugi svetovni vojni je bila v gradu vojaška bolnišnica. Kar 15 let so v njem živelji jezuiti, ki so ga obnavljali toliko, da ni še bolj propadel. Leta 1972 se je začela obnova gradu, ki jo je prva leta vodil umetnostni zgodovinar Milan Železnik.

V prenovljenih prostorih so sedaj muzejske zbirke: Valvasorjeva delovna soba in rekonstrukcija tiskarne, vraževerje in čarovništvo, ljudske noše, geološka zbirka, geodetska zbirka, lovска zbirka, poročna dvorana in rekonstruirana kapela tergostinski lokal in park ob gradu.

320. letnica izida knjige: *Slava vojvodine Kranjske*

Janez Vajkard Valvasor se je rodil na Starem trgu v Ljubljani. Njegova starša sta bila Ana Marija Ravbar in deželni odbornik Jernej Valvasor, potomec stare plemiške družine iz Bergama v Italiji. Valvasorjev oče je bil lastnik gospodstev Gamberka in Medije na Izlakah, kjer je mladi Valvasor preživel svoje otroštvo skupaj z 16 brati in sestrami. Baronski naslov si je po mnenju zgodovinarja Borisa Golca Valvasor pripisal kar sam. Gimnazijo je končal pri jezuitih v Ljubljani. O njegovi izobrazbi in bogastvu pa priča tudi mogočna knjižnica, v kateri je imel vsa takrat pomembna znanstvena dela. Zbiral je instrumente, star denar in razne zanimivosti. V svojih delih si je prizadeval pisati objektivno, vendar ga je močno zaznamovala vera v hudiča, čarownice. Po tedanji plemiški navadi je izpopolnjeval svoje znanje in si nabiral izkušnje na potovanjih po Nemčiji, Severni Afriki, Franciji, Švici in v vojaških službah, v letih 1663 in 1664 se je udeležil vojne proti Turkom. Ko se je leta 1672 vrnil, je kupil gradove Bogenšperk, Črni potok in že porušeni grad Lichtenberg, ter hišo v Ljubljani. Vse to premoženje je kasneje zaradi stroškov njegovih dejavnosti moral prodati, saj so le ti presegli Valvasorjeve denarne sposobnosti. Leta 1692 je tako ostal brez večine svojega premoženja. Istega leta kot je kupil vse premoženje se je tudi poročil s trinajstletno Ano Rozino Graffenweger, s katero je imel 9 otrok, vendar jih je 5 umrlo. Leta 1687 je umrla tudi ona. Le tri meseca po njeni smrti se je poročil še z baronico Ano Maksimilo Zetschker. Z njo je imel še 4 otroke. Umrl je v 53. letu starosti v Krškem. Pokopan naj bi bil v družinski grobnici v grajski kapeli na Mediji.

Valvasorjeva knjiga: *Slava vojvodine Kranjske*

Ta knjiga predstavlja vrh njegovega dela. Izšla je v Nürnbergu leta 1689. Napisana je bila v nemškem jeziku, da bi bila razumljiva čim širši množici. S sodelavci je zbral podatke, ki so danes neprecenljivi vir za prikaz življenja današnje Slovenije ob koncu 17. stoletja. S tem delom je želel predstaviti svojo domovino tujcem. Je zelo obsežna, saj zajema 15 poglavij in ima 3532 strani.

Opremljena je s številnimi risbami, ki jih je risal sam Valvasor. Bil je pravi mojster risanja. Na vsako pot sta ga spremeljala svinčnik in skicirna knjiga. V 11. knjigi je Valvasor opisal tudi takrat 300 najpomembnejših mest, gradov in samostanov. Čeprav je bila knjiga uspešnica, Valvasorju ni prinesla dobička.

Naslovna
stran knjige

Grad
Bogenšperk

Poletno branje

BAJKE IN POVESTI

O GORJANCIH

Janez Trdina (1830 – 1905)

Narodna blagajnica

Po Dolenjskem je hodil pol stoletja plečat, dolg berač, ki je bil s svojim tožnim stanom popolnoma zadovoljen. Zaradi vedne dobrovoljnosti so ga zvali ljudje: "Veseli Miha, Veseli Podgorec." Naj je stopil v kmetsko hišo, krčmo ali vinski hram, povsod so ga pozdravljeni glasno in radostno: "Dobrodošel!" Miha je kratkočasil mladino in starce s svojimi poskočnimi pesmicami, mičnimi pripovedkami, bistroumnimi ugankami in domišljaji. Sile ni trpel nobene. Kmetje mu niso dajali le kruha, ampak ga vabili tudi na južino in večerjo in v krčmah je dobival razen štruce tudi mesa in vina, kolikor je zaželet. Drugi berači morajo ležati ponoči v nastilu ali pa na sami slami, Mihi pa so prinesle gospodinje vselej tudi kako rjuho, plahto, star plašč ali oguljen kožuh, da se je z njim ognil. On je bil hvaležen za vsak dar in ni pozabil noben dan moliti za dobrotnike. Tako je

beračil mnogo let,
vsem ugoden,
nikomur nadležen,
dokler ga nista
pritisnili medla starost
in težka naduha. Zdaj,
ko se ni mogel več
šaliti in prepevati
okroglih pesmic, so

ga jeli rojaki grdo gledati in zaničevati. Odrezali so mu kosec suhega kruha, nikjer pa mu niso ponudili tople jedi ali kupice vina. Žalosten je hramal starček iz Podgorja proti Novemu mestu, prosit gospode, da bi ga sprejeli v tamošnjo bolnico. Sreča ga mesar Ponomár, ki se je prej dostikrat smejal njegovim burkam, ter ga vpraša, kam se je namenil. Berač zdihne: "V mestno bolnico." Mesarju se stori inako. Dasi je bil sam ubog, je

Poletno branje

pomagal rad vsakemu revežu, tudi Miha se mu je v srce smilil. Reče mu: "V bolnicah se beračem slabo streže. Vi pojdate z mano. V moji hiši boste imeli vsaj pošteno juho in še kak drug tečen založek. Moja žena bo pazila, da ne boste ni stradali ni zmrzovali. Dokler se ne okrevate, vas ne bomo zapustili." Po teh besedah poda beraču roko in ga prisili, da gre z njim. Odkaže mu snažno izbico, v kateri je bila peč in mehka postelja. Miha leži in skoraj mu prinese gospodinja juhe in mesa, da se je okrepljal. Ostal je pri teh blagih ljudeh več tednov. Skrbeli so zanj, kar so najbolje mogli, ali ljubo zdravje se mu ni hotelo povrniti. Čuteč bližnjo smrt, pošlje po gospoda, da ga je izpovedal in obhajal, potem pa pokliče Ponomárja in mu veli: "Bog je tako odločil, da bom jaz še danes umrl. Vi ste bili edini človek, ki me je omiloval v moji nadlogi, zato boste pa tudi moj edini dedič. Moja oprava ni vredna ničesar, ali v moji palici boste našli zaklad, ki vam bo veliko koristil, ako ga boste tako rabili, kakor vam bom naznani."

Najprej pa čujte, na kako čuden način mi je prišla ta znamenita palica v last. Po svojem siromašnem podgorskem očetu nisem dobil ni denarja ni kmetije. Že za rane mladosti sem se moral hraniti sam s svojimi žulji. Delal sem največ v hrvaških gozdih. Tam je padel name hlod in mi pohabil desno roko, da nisem mogel vež služiti. Kar sem si bil prihranil, sem potrošil, preden je prešlo leto, potem je bilo treba iti beračit. Živel sem slabo in skoro kakor še nikoli. Tiste čase je hudo stiskalo našo deželo. Zemlja ni rodila skoraj nič, ljudje so cepali od lakote. Dostikrat v vsi vasi nisem ulovil niti skorjice kruha. Kdaj sem se odteščal šele zvečer in nikoli se nisem smel za gotovo nadejati, da se bom jutri do sitega najadel. Grozovito me je bolela in skrbela ta moja revščina. Vsak dan sem molil, da bi skoraj umrl, ali Bog mi ni uslišal nespametne prošnje. Binkoštni pondeljek sem romal v Stopiče, kjer so praznovali cerkveni shod.

Zbral se je po stari navadi vse polno Podgorcev, ali po službi božji so šli poklapljeni precej domov, krčme so ostale prazne in tihe. Kdor je imel še kaj denarcev, jih je varoval, da si kupi v mestu komisa in ovsenkaka, vino je hodilo kmetom malo na misel. Dolga in težavna gorska pot je mene tako upehalo, da sem premikal komaj noge, ki so mi bile že oslabele zaradi neprestanega posta. Dejal sem: Moram se okrepiti, če ne, omagam. Šel sem v prvo krčmo in si dal prinesti pred hišo merico vina. Ta koča je stala na strmem bregu. Pod sabo v dolini zagledam častitega starca, ki je sedel na kamnu in molil na brojanice. Bela brada mu je visela do pasa,

v obraz in život pa ga ni bilo drugega nego kost in koža. Posušila so ga leta, še bolj pa, kakor sem menil,

strašna lakota, ki je pomorila takrat pod Gorjanci več ljudi nego dvajset let pozneje prva kolera. Zdelo se mi je, da se mož milo ozira gor proti meni. Zapekla me je vest. Mislil sem si: Jaz sem res na vso moč truden, ali proti temu ubožcu sem korenjak in junak; brez vina bom prebil laže od njega. Hitro vstanem in odidem z merico v dolino.

Starcu so zaigrale solze v očeh, ko sem mu natočil kupico. Veli mi z ginjenim glasom: 'Mene baš ne tare nikaka sila, ali bil bi greh, ko bi preziral dar, ki mi dohaja iz pravega človeškega srca.' Popivši merico, me opomni, naj nesem posodo nazaj, potem pa se vrnem k njemu, da se bova kaj pomenila. Razgovarjala sva se prijazno in prijetno, da nisem vedel, kako in kdaj je minil dan. Vprašal sem ga, kdo je in od kod. Odgovoril mi je: 'Meni je ime Vekomir. Porodil sem se v veliki in lepi vasi na šentjernejskem polju, katero so porušili pred tri sto leti Turki, da se ji ne pozna zdaj noben sled več. Domovino svojo sem ljubil

tako goreče in resnično, da sem žrtvoval zanko ves svoj imetek, vso svojo rodovino in naposled tudi svojo kri in svoje življenje. V nagrado me je namestil višji naš gospodar za čuvaja njeni blagajnici in mi podelil milost, da ne pojdem prej s tega sveta, dokler ne učakam dne nje slavnega odrešenja in vstajenja iz groba.' -- Vekomir pa me je pobral, če ne preklinjam svoje usode, da si moram iskat kruha po tujih hišah. Dejal sem: 'Nikdar še nisem klel svoje nesreče. Beraštvo mi je naložila božja volja, katero mi je častiti in slaviti. Jaz bi nosil vesel to težko breme, ko bi dobil vsak dan le toliko kruha, da bi se nasilit. Drugega priboljška si ne želim nobenega, dokler bom zdrav. Bridko se mi zdi samo to, da mi ljudje ne morejo dati niti živeža.' Starček me prime za roko in veli: 'Potolaži se! Ker so tvoje želje tako ponižne in skromne, ti hočem pomagati.'

Ko se je storila noč, vstane blagi moj tovariš ter mi reče: 'Brate, hodi zdaj z mano. Ti si mi dal južino, jaz te vabim k sebi na

večerjo.' Zavila sva proti izvirku Težke vode in šla kakih sto korakov. Vekomir se ustavi pod strmo skalo. V nji so bila tesna, skrita vratca, ki so se precej odprla, ko se jih je dotaknil z brojanicami. Stopila sva v lep, razsvetljen hram, v katerem je stala pogrnjena miza in nekoliko stolov. Vekomir vzame iz omare rumene pečenke, rahle potice in majoliko vina. On ni pokusil ničesar, jaz pa sem jedel v slast kakor volk, tako dobro in obilno nisem še nikoli večerjal. Ko sem popil vino, ki je bilo pravi vivodinski pridelek, mi je začel razkazovati starec taka podzemeljska čuda, kakršnih bi iskal zaman po vseh kraljestvih in deželah. Mislil sem, da se nahajam v nebesih. Iz hrama se je prišlo po gladkem,

marmornatem hodniku v tri velikanske dvorane, ki so se razprostirale ena za drugo. Vsaka njih je bila mnogo večja in krasnejša nego sloveča zagrebška cerkev sv. Štefana. Stene so se jim svetile in lesketale, kakor bi bile ulite od najčistejšega zlata in srebra. Strop so jim podpirali debeli, prelepo izrezljani stebri, katerim sem dogledal komaj do vrha. Zloženi so bili od samih dragih kamnov in biserov. Med stebri so stale visoke železne kadi, napolnjene z zlati, srebrniki ali pa z žlahmimi demanti, ki so sijali tako živo in svetlo, da se je razločila v dvoranah najmanjša stvarca lahko brez luči. Jaz sem strmel in se zamikal in se kar nisem mogel nagledati in načuditi. Smehljaje se izpregovori Vekomir: 'Kajne, da ni slabo založena ta naša narodna blagajnica? Zdaj pa me poslušaj, za kakove potrebe nam je bila podarjena in namenjena. Po sedanjih hudih letih bodo nastopili dobri

časi.
Kmet bo prideloval vsega dovolj in zapihalo bo ostra burja, ki bo odnesla tlako in desetino.

Gospoda bodo škripali z zobmi in prežali na priliko, da si prisvoje izgubljeno oblast nazaj. Zavladal bo cesar, ki bo ležal vse svoje življenje bolan na postelji. Služila mu ne bosta ni duh ni truplo. Namesto njega bodo zapovedovali zlobna gospoda. Hoteli bodo kmetom prodati zemljo in jih prisiliti zopet na tlako in desetino. Razpisali bodo tako neusmiljene davke, da jih ne bodo zmagovali niti najskrbnejši gospodarji. Vsa stara plačila bodo ne le ostala, ampak se podvojila in potrojila. Prišla pa bodo tudi mnoga nova, kakršnih ni bilo še nikjer, odkar obseva našo zemljo nebeško sonce. Pred vsakim malinom bo stražil vojak in zahteval od vsakega mernika žita, ki se prinese, četrtnino. Na trgih se bo jemala desetina od vsega blaga, ki se bo prodajalo. Na vseh cestah in stezah bodo stali biriči in pobirali po grošu od slednjega

popotnika, naj bo tujec ali domačin. Kdor ne bo imel groša, ne bo mogel iti niti v cerkev. Davek bo treba dajati od vsakega drevesa, od vsake trte, od vsakega sadeža in posevka. Kdor bo hotel gojiti cvetlice, bo moral plačati od slednje celo desetico. Od petelina bo letne štibre 5 gld., od kokoši 2 gld., desetkrat več pa še od konj in goved. Od tolikega zatiranja se bo razlegal jok in stok po vsi slovenski zemlji od enega konca do drugega. Takrat bom poklical jaz svoje rojake in jim odpril prvo dvorano. Razdal jim bom vse, kar je v nji nakopičenega. Na tak način bodo plačevali strašanske davke brez težave in gospoda ne bodo mogli izvršiti svoje peklenske nakane. To grozno dobo bodo zamenila leta splošnega miru, blaginje in veselja po vsi naši domovini. Vladal bo razumen in plemenit cesar, ki bo naš rod ljubil in ga branil sile in krivice. Naši kmetje si bodo tako opomogli, da bo najubožnejši jedel vsak dan meso in popil polič vina. Gospodo bo to neznansko peklo in kačilo. V vojni bodo cesarja izdali in se združili z njegovimi sovražniki. Zaradi te njihove nezvestobe bo izgubil celo polovico cesarstva. Verni kmetje pa ga bodo prosili, naj jim da orože in ponovi boj. Cesar jih bo poslušal in zbral črno vojsko, s katero bo premagal vse sovražnike in jim vzel nazaj ne le vso polovico cesarstva, ampak še mnoge druge dežele, ki prej niso bile njegove. Po končani vojni bo pregnal brez milosti izdajalsko gospodo in ji zaplenil vsa zemljišča, domovja in poslopja. Ukažal jih bo prodati, naj jih dobi tisti, kdor bo zanja največ ponudil. Takrat se bo odprla našemu narodu druga dvorana. Kmetom bom razdelil vsa bogastva, katera vidite v nji. S temi zakladi bodo šli veselega srca na dražbo in si kupili vse graščine in pristave, vse palače, rudnike in tovarne, vse blago in vso zemljo, s katero so gospodarili prej sovražniki njihovi in cesarjevi. Rojaki naši ne bodo zdaj več vedeli, kaj je revščina, skrb in nadloga. Godilo se jim bo tako dobro, da si bodo stregli lahko vsak dan s pečenko, potico in starino in se vozili v dragih kočijah s širimi konji.

Zgodba se nadaljuje v naslednji številki DG...

MEDLEMSBLADET, NR. 60

E-mail: slovenija.olofstrom@telia.com

Ledarord

Inbjudan bouleträff

Föreningens plan

Information,

Slovensk historia

Reseguide, fotogalleri

**Kulturföringen
SLOVENIJA
Vallmov. 10
293 34 Olofström
Fax: 0457-771 85**

Ordförande:
Ciril. M. Stopar
Tfn/fax: 0457-771 85

Sekreterare:
Sabina Kranjc
Tfn/fax: 0454 - 468 82

Kassör: Ida Rampre
Tfn/fax: **0454 -48065**

Andreas Holmersson
E-mail:
fat_dancer@hotmail.com

**PlusGirot:73 23 65- 2
HEJ!**

**Du har väl inte
glömt betala
medlemsavgift?**

STYRELSEN

MAJ 2009
Årgång 14

Tryckt med
ekonomisk hjälp från
Slovenska staten.
Samarbete med
Medvode kommun.

Broderförening: Kulturföringen Oton Župančić, från Sora i Slovenien.

HEJ, VÄNNER OCH MEDLEMMAR

Vi fick underbara och soliga dagar i april. Vi önskar att det skulle bli likadant varmt när vi ska arrangera bouleträff den 16. maj utanför föreningslokalen i parken.

Den 27 juni firar broderföreningen KUD Oton Zupancic i Sora 60 års jubileum. Vi gratulerar och bugar! I oktober kommer de till Olofström på 3 dagars besök och uppträder på torget och i Folkets hus.

Bouleträff 2008
Foto: C. M. Stopar, maj 08

Hälsningar samt välkomna!

Ciril M. Stopar, redaktör

Slovensk boulespel i Olofström

Lördagen den 16. maj kommer vi att arrangera traditionellt SLOVENSKT BOULESPEL för våra medlemmar och besökare, från kl. 14.00–20.00 på Tegnervägen 2A i Olofström.

Boulespelet börjar kl. **14.00**. Vi kommer att spela boule på bouleplatsen som ligger vid föreningslokalen.

Vi bjuder alla besökare på kaffe och kakor.

Senare mot kvällen, efter boulespel ska vi i föreningslokalen fira turneringen med god mat. Vi ska bjuda Viktor och Libero som ska underhålla oss med dragspel.

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA

STYRELSEN

Tillbaka från semester, bara räkningar, räkningar...
Bild: [Marko Kočevar](#), Text: Ciril M. Stopar

ÅRSPLAN FÖR ÅR 2009

- 16. maj, bouletturnering i Olofström.
- 30. maj, till Vadstena med minibuss eller bil.
- 12- 16. juni, Stor sångkör "Röda stjärnan" från Trieste i Italien uppträder i Växjö.
- 13-21. juni, deltagande av medlemmar i målarsektionen på internationell målarskola och utställning i Slovenien.
- 27. juni, broderförening KUD Oton Zupancic från Slovenien fyller 60 år.
Planerar deltagande från styrelsen.
- 21-28. juni: **Nässelfrossa**, kulturvecka i Olofström.
- 29. augusti picknick och träff vid Barnakälla.
- 10. oktober, (9 -11. oktober), 35-års jubileum.
Slovensk kulturdag och Slovensk Riksträff i Olofström.
Besök från Slovenien, 40-50 uppträdande kommer från KUD Oton Zupancic från Sora, samt delegation från Medvode kommun. Uppträde på torget och i Folkets hus, samt konstutställning.
- 21. november, konferens i Slov. RF
- 12. eller 19. december. Tomten kommer till Olofström, föreningslokal och julfest.

Målarsektionen kurs:

januari-juni och september – december,
3 söndagar/månad 16.00 – 19.30.

Slovenska skolan i Olofström:

fortsättningskurs i slovenska språk för barn:
enligt överenskommelse med föräldrar.

Föreningslokalen, öppet tider:

Föreningslokalen är öppen när kurser pågår.
Söndagar från kl. 15.00.

Slov. RF hemsida

www.slovenien.nu/slovenskariksforbundet
E-mail: slovenska.riksforbundet@telia.com

HAR DU BETALAT DIN MEDLEMSAVGIFT?
Du, vi behöver dig!

Om du kommer till Olofström- behöver du övernattnings?

Medlem Miran Rampre, ägare för Holje bungalow i Olofström, Liljenborg i Jämshög och Nebbeboda lägenhet har specialpris för medlemmar och gäster till Slov. föreningen. Ring och boka eller fråga efter pris.

Miran Rampre: **0733-84 08 23**

E-mail: holje.bungalow@oktv.se

Medlemsbladet på internet

<http://www.glasslovenije.com.au/>
www.slovenien.nu/ och www.slovenci.si

Sveriges ambassad i Slovenien

Adress: Ajdovščina 4/8, p.p.1680, 1000 Ljubljana, Slovenia. Tel: 00386 (0) 1 300 02 70
http://www.swedenabroad.com/Start_24785.aspx
E-mail: ambassaden.ljubljana@foreign.ministry.se

Sloveniens ambassad, Stockholm

Telefon: **08 – 545 65 885, 08 - 54565 886,**
tel. **08-545 69 355,**
Styrmansgatan 4, 114 54 STOCKHOLM

Hemsida: www.adria-airways.com

Varje månad ny erbjudande: [Adria »Outlet«](#)

Etyg från Köpenhamn till Ljubljana
med **ADRIA AIRWAYS: 4 ggr. i veckan**

Köp flygbiljetter hos: representant för Adria Airways : Antello G AB -, Tings Gatan 2

256 56 Helsingborg,

tel.: 042 28 47 78 faks: 042 14 47 78

mobil: 0708 28 47 78

Arbetstid: måndag-lördag: kl.10-16.00.

E-mail: a.cvitan@adria-airways.se

adr.copenhagen@adria.si

<http://chatti.dk/antello/>

BRA ERBUDANDE!

Försäljning av flygbiljetter på Kastrups
 flygplats, Terminal 2, Floor 2, Office 230
 2770 Kastrup, Denmark
 tel.: & fax: **0045 32 51 59 59**
 mobil: **0046 708 28 47 78**
 E-mail: adr.copenhagen@adria.si
 Arbetstid: 2 timmar före flyg. avgång.

Rocent Tours, Malmö:

Tel: **040-211761, 040-211763**

Innex Tours v Malmö:

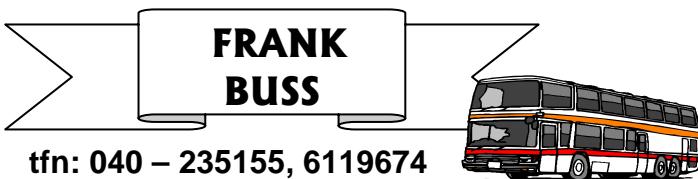
tfn: **040 96 22 61 eller 040- 22 16 59**

Mobil: (Dino Dugalic) **0704 92 74 89.**

Försäljning av flygbiljetter på Arlanda

Tel: **08 - 797 95 95**, mobil: **0709- 959 595**

E-mail: adr.stockholm@adria.si

tfn: **040 - 235155, 6119674**

– fredagar till Ljubljana

<http://www.frankbuss.net>

<http://travelink.se> eller <http://seat24.se>

Semester i Izola i Slovenien

(vid Adriatiska havet)

Tourist Agency Bele skale d.o.o.
 Cankarjev drevored 2, 6310 Izola
 Slovenia

Tel: **00386 5 64 03 555, 00386 564 18 100,**

RESEINFORMATION OM SLOVENIEN

www.slovenien.nu/

www.sloveniaholidays.com/

Links till Slovenien

www.slotraveler.com

www.touristlink.com/slovenia.htm

www.kulinarka.net/english/english.html

www.turistikus.com/SLO/index.php

<http://www.promet.si/> - info om trafik

<http://www.matkurja.com/en/>

<http://www.ntz-nta.si/>

<http://www.slovenia.si/>

<http://www.rtv slo.si/rsi/>

www.slovenci.si

<http://www.eurotrotter.com/sv/country/slovenien/35>

INFO OM SLOVENIEN

Republiken Slovenien ligger i Alperna och gränsar till Österrike, Italien, Adriatiska havet (med den slovenska rivieran), Kroatien och Ungern. Huvudstaden är Ljubljana. År 1991 blev Slovenien självständigt efter tiodagskriget och avtalet av Brioni. Den 1 maj 2004 blev Slovenien medlem i Europeiska unionen och senare i Nato. Landet har mycket naturskönt, allt från Alpenflora med floder (Soča) till Triglav nationalpark med glaciärer, sjöar i Bled och Bohinj. Städer som Tolmin och Kobarid vid floden Soča, karstgrottan i Postojna, grottorna i Skocjan, Lipica med Lipizzaner hästar, Hrastovlje som har gammal kyrka med fresker, städerna Novo Mesto, Brezice, Kostanjevica, Celje, Maribor, Ptuj och regionen kring Murska Sobota.

Vandring i Slovenien

Sloveniens vackra toppar får även vana vandrare att tappa hakan. Kalkstenen gör att de även under sommaren är vita, som täckta av snö. Du kan bo i Kranjska Gora, Sloveniens mest kända vinter- och sommar- sportort där nya hotell och gammal bebyggelse ligger sida vid sida. Du kan bo i Bled, Bohinj och i öst finns Pohorje bergen vid Maribor. Du kan vandra i området runt "Dreiländerecke" där Italiens, Österrikes och Sloveniens gränser möts. Här satsar man medvetet på vandrings-turism och gamla ledar blandas med nystakade. Vandringarna går också i nationalparken Triglav samt i Karawanke-massivet norr om Kransjska Gora. Om du har möjlighet, föreslår vi att du besöker huvudstaden Ljubljana och sjön Bled, samt sjön Bohinj. Till Slovenien reser du med bil, flyg, eller buss med övernattnings i Tyskland.

Upptäck ett nytt spännande resmål i sommar!

Sloveniens historia

1424 dog ärkehertig Ernst Järnet och begravdes i klostret Reun nära Graz. Hans efterträdare var hans tre minderåriga söner Fredrik V, Albert VI, and Ernst II, som blev skyddslingar hos brodern Fredrik IV av Tyrolen. Ernst II dog redan 1432. När bröderna Fredrik V och Albert VI blev myndiga kom de överens om en uppdelning där Fredrik V blev härskare över Inre Österrike (Karantanien), medan Albert VI fick mindre egendomar. Ganska snart därefter kände sig Albert VI förfördelad och började hata sin bror och grevarna av Celje blev hans allierade.

1440 kröntes hertig Fredrik V i Aachen till kung Fredrik IV. 1442, började han besöka sina nedärvda provinser och kom 1443 till Koroška, huvudprovinsen i Karantanien. Där frågade han den lokala makten, om de kunde låta honom hoppa över den urgamlia kröningsriten i bondkläder på hertigstenen, eftersom han redan var kung. De gick med på det och han gav dem sitt kungliga ord (sin ed) på att provinsens privilegier skulle respekteras. Sedan svor de honom sin lojalitet. 1444 bekräftade han sin ed med ett kungligt fribrev.

(Bild: Celje slott, Fredriks torn, hög 23 m)

Efter kröningen bröt åter en strid ut med grevarna av Celje, men det tog slut redan nästa år när kungen erkände

grevarna av Celje som statsprinsar och skrev ett **arvskontrakt** med dem, som innebar att **den av ätterna som först dog ut skulle ärva den andra**.

När den siste greven av Celje dog, ärvde **Fredrik III** genom arvskontraktet deras omfattande egendomar (ett ödesdigert

vägskäl i historien där slovenerna miste chansen till slovenskt styre över alla sina områden), men han hade fortfarande en dispyt med sin bror Albert VI. När Albert VI med stöd av österrikiska soldater och soldater från Wien belägrade Fredrik III i hans Burg i Wien uppstod en mycket seriös situation. Som tur var kom trupper från provinserna i Inre Österrike till kejsarens hjälp. Bland dem visade särskilt krainarna, dvs. slovenerna från Krain (Kranjska) mycket tapperhet och mod. De hade alltid visat sig pålitliga även i det förflutna och fick därför guldfärg på sin banner istället för den vita. Först när Albert VI dog 1463 upphörde stridigheterna i familjen Habsburg. Sedan dess ledde kejsar Fredrik III, son till Ernst järnet, ärkehertig av Inre Österrike - Karantanien, sina nedärvda provinser i en europeisk, eller rättare sagt, världslig stormakt.

En av de äldsta sekulära berättelserna, som också besjöngs i folksånger, är duellen mellan **Pegam och Lambergar**, den ökände jätten i Wien och den slovenske hjälten. Gašper Lambergar från slottet Kamen hade visst vunnit i hela åttiofem turneringar innan dess. Valvasor skriver i sin bok som omnämns om slottet Kamen, att dessa två män finns på en bild målad på slottets vägg där de kämpar mot varandra. Pegam var en tjeckisk jätte som alla var rädda för och inte vågade säga emot tills Lambergar slogs med honom på liv och död och högg huvudet av Pegam i duellen.

Från IT

Dejavnosti/aktivitete

Občni zbor društva, Ciril in blagajničarka Ida Rampre / Nada, Ester in Lucijan v pogovoru pred OZ

Tajnica Sabina Kranjc in Ida Rampre

Ciril se zahvaljuje vsem za udeležbo na občnem zboru

Podelitev rož sodelavcem

Rože za Dan žena / Zahvala Magdi Stopar za večkratno pomoč

Anton Žigon, Jože in Magda Stopar

Viktor Semprimožnik z rožami / Brata Rafael in Janez Rampre

Dan žena- Kvinnodagen

Člani si ogledujejo nov inventar v društvenih prostorih

Viktor igra, Ciril pa mu pomaga peti

Libero s svojo rdečo harmoniko

Ko Viktor igra vsi pojejo in se veselijo

Vesela družba na levi strani sobe čaka na večerjo / Tudi občni zbor smo izvedli pred družabnim večerom

Kuharce so kuhalo na polno paro

Tajni pogovori, Nada, Zvonka in Greta

Plesalca